

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 416/2014-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť Ing. Š. V., zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Valaským, Advokátska kancelária, Škultétyho 6, Topoľčany, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr 66/2013, 1 Sžr 67/2013 z 10. decembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. Š. V. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr 66/2013, 1 Sžr 67/2013 z 10. decembra 2013 p o r u š e n é n e b o l o .

2. Úhradu trov konania Ing. Š. V. n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2014 doručená sťažnosť Ing. Š. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 S 24/2009-124 z 8. septembra 2010 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžr 66/2013, 1 Sžr 67/2013 z 10. decembra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“). Sťažnosť napadla III. senátu ústavného súdu v zložení zo sudcov Ľubomíra Dobríka (predseda senátu), Jána Auxta (sudca spravodajca) a Rudolfa Tkáčika.

2. Tretí senát ústavného súdu uznesením z 1. júla 2014 sťažnosť v časti namietaného porušenia sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu prijal na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie. Z dôvodu následného uplynutia funkčného obdobia výkonu funkcie sudcu ústavného súdu Jána Auxta (pôvodne sudca spravodajca) bola sťažnosť pridelená v zmysle platného a účinného rozvrhu práce ústavného súdu na obdobie 1. 3. 2014 – 28. 2. 2015 v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2 (ďalej len „rozvrh práce ústavného súdu“) sudcovi spravodajcovi Lajosovi Mészárosovi, členovi senátu ústavného súdu, ktorý v zmysle platného a účinného rozvrhu práce ústavného súdu zasadá v zložení zo sudcov Lajosa Mészárosa (predseda senátu), Ľudmily Gajdošíkovej a Sergeja Kohuta.

3. Predmetom konania vedeného krajským súdom bola žaloba krajského prokurátora v Nitre (ďalej len „krajský prokurátor“) o preskúmanie rozhodnutia Krajského lesného úradu v Nitre (ďalej len „krajský lesný úrad“) č. 2008/00177-2 z 15. decembra 2008, ktorým mali byť schválené zmluvy o nájme výkonu práva poľovníctva v poľovnom revíri T.

Krajský súd najskôr rozsudkom č. k. 15 S 24/2009-124 z 8. septembra 2010 žalobu zamietol, najvyšší súd však uznesením sp. zn. 1 Sžr 17/2010 z 19. júla 2011 tento rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. V ďalšom konaní krajský súd žalobe krajského prokurátora rozsudkom č. k. 15 S 24/2009-268 z 19. septembra 2012 vyhovel a označené rozhodnutie krajského lesného úradu zrušil. Na základe odvolania sťažovateľa (ktorý bol v konaní pred všeobecnými súdmi v pozícii vedľajšieho účastníka na strane žalobcu) a osôb zúčastnených na konaní proti rozsudku krajského súdu a proti opravnému uzneseniu krajského súdu č. k. 15 S 24/2009-276 zo 16. novembra 2012 najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Sžr 66/2013, 1 Sžr 67/2013 z 10. decembra 2013 rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietol.

4. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že konajúce súdy sa nezaoberali jeho „obligatónnym právnym zastúpením“, ktoré je „procesnou podmienkou pre uplatnenie ochrany práv a oprávnených záujmov účastníka v správnom súdnictve, na ktorú sa pre jej charakter vzťahuje poučovacia povinnosť súdu stanovená v ustanovení § 5 OSP. Z dôvodu právneho nezastúpenia účastníka môže súd konanie zastaviť len vtedy, ak splnil poučovaciu povinnosť a účastník sa ňou neriadil... Úmyslom zákonodarcu pri stanovení obligatónnosti právneho zastúpenia v § 250a OSP bolo práve chrániť záujem žalobcov, aby sa im dostalo kvalifikovanej pomoci advokáta. Povinné právne zastúpenie vyplýva z povahy správneho súdnictva, keďže sa v ňom preskúmava zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia sa prevažne právne otázky.“. S poukazom na znenie § 250d ods. 3 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ako aj § 43 ods. 1, § 104 ods. 2 a § 221 ods. 1 písm. f) OSP prezentuje sťažovateľ názor, že v prípade nesplnenia tejto procesnej povinnosti by malo byť konanie zastavené.

5. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ poukazuje na tie námietky, ktorými sa krajský súd ani najvyšší súd v konaní nezaoberali. Tieto sa mali týkať nesprávnej výmery vlastníkov jednotlivých poľovných pozemkov, ktoré spadajú do určeného poľovného revíru, nedostatkov pri označovaní prenajímateľov v jednotlivých nájomných zmluvách, resp. nesprávneho určenia lehoty na výkon práva poľovníctva. Poukazuje tiež na výsledky rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v obdobných prípadoch, konkrétne na rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 S 132/2010, z ktorého vyplýva, že k náležitostiam zmluvy o nájme

výkonu práva poľovníctva nepochybne patrí označenie poľovných pozemkov tvoriacich poľovný revír, čo znamená, že pozemky, na ktorých sa výkon práva poľovníctva prenajíma, musia byť v zmluve jednoznačne špecifikované s uvedením katastrálneho územia, parcelného čísla a výmery s tým, že tvoria poľovný revír, ktorý bol uznaný príslušným rozhodnutím správneho orgánu.

6. Podľa názoru sťažovateľa rozhodnutie krajského lesného úradu „vychádza z nedostačujúceho skutkového stavu a posúdenia veci, vychádza zo zmlúv, ktoré boli neurčité, nepreskúmateľné a odporujúce § 123 ObčZ na základe toho aj rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť“.

7. S prihliadnutím na uvedené a uznesenie ústavného súdu o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci takéto rozhodnutie:

„1. Rozhodnutím Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr/66/2013 a č. 1 Sžr/67/2013 zo dňa 10. 12. 2013 bolo porušené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR a čl. 6. ods.1 Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr/66/2013 a č. 1 Sžr/67/2013 zo dňa 10. 12. 2013 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie na Krajský súd v Nitre.

3. Porušovateľ je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia právnenému zástupcovi vo výške 284,08 EUR.“

II.

8. Na výzvu ústavného súdu sa k podanej sťažnosti vyjadril najvyšší súd prostredníctvom predsedníčky správneho kolégia najvyššieho súdu a predsedu senátu 1 S, a to vyjadrením doručeným ústavnému súdu 8. augusta 2014.

9. Predseda senátu 1 S zaujal k podanej sťažnosti takéto stanovisko: *«Na základe hore uvedenej požiadavky Ústavného súdu a konkrétneho adresáta tejto výzvy, ako aj s prihliadnutím na zásadu obsiahnutú v ustanovení § 170 ods. 1 v interpretačnom spojení s § 169 a § 246c ods. 1 O.s.p. o viazanosti konajúceho súdu svojim rozhodnutím, nie je*

žiadny orgán štátnej moci oprávnený a ani nemôže požadovať, s poukazom na medzinárodnoprávne (najmä čl. 6 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd v spojení s bodmi 15. a 16. Odporúčania Rady Európy CM/Rec /2010/ 12 o sudcoch: nezávislosť, efektívnosť a zodpovednosť) a ústavne zaručenú rozhodovaciu nezávislosť sudcov, aby členovia vo veci konajúceho senátu s odstupom času oslabovali alebo inak popierali úplnosť, rozsah a obsah svojich rozhodovacích záverov a vyslovených právnych názorov, ktoré boli s definitívnou platnosťou vyjadrené v písomnom vyhotovení dotknutého súdneho rozhodnutia.

Takisto možnosti senátu sa presne vyjadriť k námietkam sťažovateľov bráni nedostatok rozhodovacích podkladov obsiahnutých v zbernom spise Najvyššieho súdu, ktorý neobsahuje podklady, ktoré sa nachádzajú v spise dotknutého krajského súdu. Preto členovia senátu IS k argumentom sťažovateľov sa nemôžu vyjadrovať, resp. ich správnosť novými argumentmi spochybňovať a na svojich skutkových zisteniach a následnej právnej argumentácii zotrvávajú.

Rovnako vo vzťahu k namietanej nesprávnosti súdneho rozhodnutia konajúci senát konštatuje, že je v zmysle čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku viazaný prezumpciou jeho správnosti do okamihu, až sa nepreukáže opak - napríklad prostredníctvom procesu zjednocovania a následného vydania stanoviska Správneho kolégia podľa § 21 ods. 3 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, alebo judikatúrou súdov uvedených v § 135 ods. 1 O.s.p., poprípade v zmysle záväzku lojality podľa čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii.

Na druhej strane, najmä vedení snahou nebrániť Ústavnému súdu v jeho pôsobnosti, konajúci senát by chcel zdôrazniť a objasniť niektoré argumenty, ktoré sú vo všeobecnosti obsiahnuté v napadnutých rozhodnutiach Najvyššieho súdu.

Vo vzťahu k dôvodnosti súdneho rozhodnutia ústavná judikatúra viackrát zdôraznila (napríklad IV. ÚS 115/03), že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne ponúka odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, tzn. viažuce sa na uplatnenie nárokov jednotlivca a obranou osoby proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania,

ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia súdu bez toho, aby absolútnym vyčerpávajúcim spôsobom zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných nespokojnými jednotlivcami. Preto pre Ústavný súd odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné práve účastníka na spravodlivý proces.

Pri rozhodovaní o predmetnej veci konajúci senát zobral do úvahy okrem iného aj odlišnú koncepciu účasti v správnom súdnictve, ktorá vychádza zo špecifik súdneho prieskumu zákonnosti individuálnych správnych aktov. Popri základnej schéme, kedy v súdnom konaní sa jednotlivec na základe subjektívnych stanovísk domáha nápravy nežiaduceho právneho stavu proti orgánu verejnej správy, sa tiež vyskytujú konania, kedy prokurátor legitimizovaný verejným záujmom napadne výsledok individualizovanej činnosti orgánu verejnej správy. V prejednávanvej veci išlo o druhý prípad.

Ďalej je treba zdôrazniť, že nemáme žiadne informácie o tom, že by na Správnom kolegiu došlo k formálnemu zjednoteniu názorov, či inštitút vedľajšieho účastníka (ako osoby s právnym záujmom na výsledku súdneho konania) je pre potreby správneho súdnictva v zmysle § 246c ods. 1 aplikovateľný, lebo rozsah účasti v predchádzajúcom správnom či inom konaní pred orgánom verejnej správy s výnimkou opomenuteľného účastníka (§ 250b ods. 2 O.s.p.) je veľmi široký a zabezpečuje povinnú účasť (pozícia zúčastnenej osoby) na súdnom prieskume (§ 250 ods. 1 O.s.p.), t.j. byť minimálne informovaný o jeho priebehu všetkým pôvodným účastníkom správneho konania. Napriek uvedenému v senáte IS panuje zhoda, že vo výnimočných prípadoch je možné takúto procesnú pozíciu osoby aj v správnom súdnictve akceptovať.

Z obsahu súdneho spisu nepochybne vyplýva, že sťažovateľ v prejednávanvej veci pôvodne vystupoval ako zástupca zúčastnenej osoby 4/ (Združenie bývalých urbárikov S.), t. j. ako osoba procesne schopná v uvedenom konaní obhajovať práva a oprávnené záujmy citovaného subjektu, čo sa okrem iného prejavilo aj jeho žiadosťou na odklad vykonateľnosti rozhodnutia (viď bod 32 rozsudku). Ako vyplýva z bodu 31, odôvodnenia rozsudku, na Najvyšší súd republiky bolo dňa 23.07.2012 doručené oznámenie Ing. Š. V. o vstupe do konania vedenom na krajskom súde ako vedľajší účastník na strane žalobcu.

Konajúci senát Najvyššieho súdu, a podľa jeho informácií aj iné senáty Najvyššieho súdu vychádzajúc z ustanovenia § 250a O.s.p., požaduje splnenie obligatorneho právneho zastúpenia advokátom iba v prípade žalobcu, ktorým bol v prejednávanej veci Krajský prokurátor v Nitre, t. j. osoba plne kvalifikovaná na procesné úkony v správnom súdnictve. Konajúci senát uvedenú požiadavku obligatorneho právneho zastúpenia nerozširoval ani na žalovaného (orgán verejnej správy) a ani na zúčastnené osoby, ktoré naopak často kritizovali mechanizmus riešenia náhrady trov konania, pokiaľ si sami zvolili právneho zástupcu. Podľa ustálenej mienky požiadavka zákonodarcu na obligatorne zastúpenie iba žalobcu advokátom má zabezpečiť vyšší štandard žaloby a iných procesných prostriedkov pri výkone súdnej ochrany podľa Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku v zmysle čl. 46 a nasl. ústavy Slovenskej republiky.

Toto je dôvod, prečo samotný sťažovateľ správne konštatuje, že Najvyšší súd sa vôbec nezaoberal otázkou, že sťažovateľ v pozícii vedľajšieho účastníka nie je obligatorne zastúpený advokátom. Avšak jeho ďalšie závery o aplikácii § 5, 250d ods. 3, 104 ods. 2, § 43 ods. 1 či § 221 ods. 1 písm. f) nemajú logický súvis s jeho procesným postavením.

Takisto jeho postavenie mu neumožňovalo, aby za iné zúčastnené osoby poukazoval na to, že výmery pozemkov tam uvedených žalovaných (Najvyšší súd ich označoval ako zúčastnené osoby), t.j. Urbariát P., žalovaný 17/, žalovaný 10/, žalovaný 8/, žalovaný 2/, či napríklad žalovaný 1/, nezodpovedajú údajom zapísaných na dotknutých listoch vlastníctva. Túto procesnú pozíciu zákonodarca priznal žalobcovi a s jeho argumentmi o nesprávnych výmerách sa konajúci senát vysporiadal najmä v bodoch 79. až 84. rozsudku. ...

Podľa konajúceho senátu odôvodnenie napadnutého rozsudku obsahuje množstvo logicky usporiadaných argumentov, úsudkov a právnych záverov, ktoré protirečia sťažovateľovej argumentácii o závažnom porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Za konajúci senát nemôžem dôvody uvedené v rozsudku a ani ich nesmiem v zmysle právnej tradície kontinentálneho práva dodatočne objasňovať novými dôvodmi (viď prekážka striktnej viazanosti u rozsudku zakotvená v § 156 ods. 4 O.s.p., ktorá súčasne vychádza z ústavného princípu právnej istoty) nad rámec vymedzený v odôvodnení napadnutého a právoplatného rozsudku.

S prihliadnutím na vyššie uvedené závery a argumenty za konajúci senát Najvyššieho súdu navrhujem, aby ústavnej sťažnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky nebolo vyhovené.»

10. Na výzvu ústavného doručil sťažovateľ 2. septembra 2014 ústavnému súdu repliku k vyjadreniu najvyššieho súdu. Sťažovateľ uviedol, že nepovažuje za potrebné zaujímať k vyjadreniu najvyššieho súdu stanovisko, pretože všetky argumenty už uviedol v podanej sťažnosti.

III.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Predmetom sťažnosti je námietka sťažovateľa, že najvyšší súd (i) nepoučil sťažovateľa (ako vedľajšieho účastníka) o povinnom právnom zastúpení advokátom v konaní pred najvyšším súdom v rámci správneho súdnictva, hoci tak podľa sťažovateľa urobiť mal, čím by sa dostalo sťažovateľovi kvalifikovaného právneho zastúpenia v konaní pred najvyšším súdom, a teda najvyšší súd nepostupoval tak, ako mu to prikazujú procesnoprávne predpisy, a tiež námietka, že najvyšší súd (ii) sa nijako nezaoberal a nevysporiadal s argumentmi a námietkami sťažovateľa. Podľa sťažovateľa tak najvyšší súd porušil sťažovateľovo základné právo garantované čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným

zákonem, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Všeobecne k princípom spravodlivého súdneho konania

14. [Článok 46 ods. 1](#) ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v [čl. 46 až čl. 50](#) ústavy (I. ÚS 117/05). Podľa stálej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu viazaného procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu, vo veci konať a rozhodnúť ([II. ÚS 88/01](#)). Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle IV. ÚS 252/04, [IV. ÚS 329/04](#), [IV. ÚS 340/04](#), III. ÚS 32/07), najmä s ustanovením [§ 157 ods. 2](#) OSP, v ktorom sú upravené náležitosti odôvodnenia rozsudku.

15. Inak povedané, povinnosť súdu v rámci riadneho procesného postupu (t. j. v zmysle procesnoprávných predpisov) zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie [a teda zároveň konkretizovať v odôvodnení rozhodnutia, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov súd vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; detailnosť a obsažnosť odôvodnenia rozhodnutia môže byť v špecifických prípadoch zákonom výslovne zúžená, napríklad vzhľadom na vyhovenie všetkým účastníkom konania alebo vzdanie sa opravného prostriedku všetkými účastníkmi konania a pod. (porov. § 157 ods. 3 a 4 OSP)], obe

vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, patria medzi základné znaky ústavne aprobovaného postupu súdu a sú ochranou účastníkov konania pred svojvôľou súdu.

16. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je, ako už bolo uvedené, taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a z ktorého musí byť, bez ohľadu na to, či sa odvolací (prípadne dovolací) súd stotožní a inkorporuje odôvodnenie rozhodnutí inštančne nižších súdov, zrejmé, že sa zaoberal a vyjadril k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na ním prejednávanú vec a neuspokojil sa bez ďalšieho so závermi inštančne nižších súdov [pozri napr. *Helle v. Fínsko*, č. 20772/92, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 19. 12. 1997, bod 60; *Rajkovič v. Chorvátsko*, č. 50943/99, rozhodnutie ESLP z 3. 5. 2001, bod 2].

17. Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.

18. Na tomto mieste je nutné pripomenúť, že ústavný súd, ktorého úlohou je v zmysle [čl. 124](#) ústavy ochrana ústavnosti, nie je alternatívnou a ani ďalšou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (podobne už [II. ÚS 1/95](#), [II. ÚS 21/96](#)). V dôsledku toho sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi (vrátane ich procesného postupu) s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu zásadne len vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

K namietanému porušeniu sťažovateľových práv najvyšším súdom v dôsledku nepoučenia sťažovateľa (ako vedľajšieho účastníka) o povinnom právnom zastúpení advokátom v rámci správneho súdnictva

19. Vo všeobecnosti zmyslom inštitútu vedľajšieho účastníctva v súdnom konaní (typicky v civilnom) je umožniť aktívne pôsobenie v tomto konaní tým subjektom, o právach ktorých sa síce nerozhoduje, ale ktoré majú na výsledku konania právny záujem (porov. Hora, V.: Učebnice civilního práva procesního. Praha : Všehrad 1947. s. 156 a nasl.). Avšak právny záujem musí byť konkrétny, samotná možnosť, že rozhodnutie by mohlo mať neurčitý vplyv na právnu sféru vedľajšieho účastníka, nestačí [porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Rakúska (Der Oberste Gerichtshof) sp. zn. 10 Ob 2403/96x z 22. 10. 1996]. Inštitút vedľajšieho účastníctva v civilnom súdnom konaní upravuje § 93 OSP.

20. Podľa § 93 ods. 1 OSP ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

21. V správnom súdnictve je primeraná aplikácia § 93 OSP problematická, pretože vedľajšie účastníctvo predpokladá spor (v zásade súkromnoprávny) a právny záujem na výsledku tohto sporu. Naproti tomu základným cieľom, resp. poslaním konania v správnom súdnictve podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (v rámci ktorého bol vydaný aj sťažovateľom napadnutý rozsudok najvyššieho súdu), je preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Inými slovami, treba vziať do úvahy, že správny súd „nie je súdom skutkovým“, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. V preskúmaacom konaní konajúci súd, ktorý je pánom zákona a zákonnosti („iura novit curia“), posudzuje „zákonnosť“ postupov a rozhodnutí orgánov verejnej správy, pričom intervencia tretieho subjektu (hoci aj

s právnickým vzdelaním) do tohto konania v záujme podpory „právneho názoru“ jednej z nich (napr. aj žalovaného orgánu verejnej správy) môže byť (bez ďalšieho) bez právneho významu (porov. mutatis mutandis uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 194/2008 z 28. januára 2009; uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 197/07 z 21. februára 2008).

22. Navyše, úprava účastníkov v rámci konania pred správnym súdom (§ 250 ods. 1 OSP) predpokladá osobu zúčastnenú na konaní pred správnym súdom, ktorou je účastník správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté. Naproti tomu vedľajším účastníkom v civilnom súdnom konaní podľa § 93 ods. 1 OSP je každý, kto má právny záujem na výsledku konania. Z uvedeného vyplýva, že pojem „vedľajší účastník“, typický pre civilné súdne konanie, je pojem širší (t. j. zahŕňa viacero potenciálnych subjektov) ako „osoba zúčastnená na konaní“ v zmysle § 250 ods. 1 OSP.

23. Tento záver vyplýva i zo záujmu, ktorý sa priznaním postavenia „vedľajšieho účastníka“ alebo „osoby zúčastnenej na konaní“ chráni. Pojem „právny záujem na výsledku“ (kvalifikácia vedľajšieho účastníka) zahŕňa väčší rozsah právom chránených záujmov, ako pojem „práva a povinnosti, ktoré by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté“ (kvalifikácia osoby zúčastnenej na konaní pred správnym súdom).

24. Napriek tomu súdna prax v správnom súdnictve, ako aj právna doktrína pripúšťajú uplatnenie inštitútu vedľajšieho účastníka. Základným predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníka by malo byť, aby tento subjekt (ktorý sa domáha postavenia vedľajšieho účastníka) nebol účastníkom správneho konania (v prípade, že bol účastníkom správneho konania, stal by sa osobou zúčastnenou na konaní pred správnym súdom podľa § 250 ods. 1 OSP), a mal právny záujem na výsledku súdneho konania v tom smere, že môže byť (jeho práva a povinnosti) týmto výsledkom súdneho konania bezprostredne dotknutý (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr 38/2012 zo 17. decembra 2012, bod 11).

25. V tomto smere sťažovateľ nenamieta a nie je sporné to, že najvyšší súd so sťažovateľom konal ako s vedľajším účastníkom a sťažovateľ z pozície vedľajšieho

účastníka mohol uplatňovať svoje procesné práva. Uvedené napokon vyplýva i zo samotného napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

26. Sťažovateľ však namieta, že ho najvyšší súd nepoučil o povinnom právnom zastúpení advokátom v konaní pred najvyšším súdom v rámci správneho súdnictva, pričom podľa sťažovateľa tak urobiť mal, keďže išlo o konanie, kde Občiansky súdny poriadok vyžaduje povinné zastúpenie advokátom aj vedľajšieho účastníka.

27. Podľa § 93 ods. 4 OSP v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 250 ods. 1 OSP účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa § 250a OSP žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak okrem iného žalobca nie je zastúpený podľa [§ 250a](#).

28. Pokiaľ platí, že vedľajší účastník má v konaní pred súdom rovnaké práva a povinnosti ako účastník, a pokiaľ podľa § 250a OSP žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná, potom je potrebné odpovedať na otázku, či sa povinné zastúpenie advokátom v konaní pred správnym súdom (za podmienok upravených v Občianskom súdnom poriadku) vzťahuje aj na vedľajšieho účastníka, a ak je odpoveď kladná, či je povinnosťou súdu o tejto povinnosti vedľajšieho účastníka poučiť, resp. či nepoučenie

o tejto povinnosti zo strany konajúceho súdu zakladá porušenie práva garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

29. Povinné právne zastúpenie v správnom súdnictve vyplýva z povahy správneho súdnictva, keďže sa v ňom preskúmava zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia sa prevažne právne otázky. Zmysel a účel povinného právneho zastúpenia v správnom súdnictve sa nachádza v závažnosti konania pred správnym súdom a s tým spojenej snahe zaistiť nielen právne kvalifikované uplatnenie práv pred správnym súdom, ale aj garantovať vyšší stupeň objektivity účastníkov konania (žalobcu) pri posudzovaní vlastného postavenia (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžp 11/2011 z 20. septembra 2011; mutatis mutandis uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 1785/07 z 1. novembra 2007).

30. Možno poukázať na zahraničnú právnu úpravu, kde procesné právne normy explicitne upravujú povinné právne zastúpenie advokátom v konaní pred súdom i v prípade vedľajšieho účastníka, a to z dôvodu závažnosti konania pred týmto súdom (pozri v tomto smere právnu úpravu v Českej republike, konkrétne § 30 ods. 1 zákona č. 182/1993 Sb. zákon o Ústavním soudu).

31. Právne zastúpenie stanovené v ustanovení § 250a OSP je procesnou podmienkou pre uplatnenie ochrany práv a oprávnených záujmov žalobcu v správnom súdnictve, na ktorú sa pre jej charakter vzťahuje poučovacia povinnosť súdu stanovená v ustanovení § 5 OSP. Z dôvodu právneho nezastúpenia žalobcu môže súd v zmysle § 250d ods. 3 konanie zastaviť len vtedy, ak splnil poučovaciu povinnosť a žalobca sa ňou neriadil (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 170/2008 z 12. augusta 2009).

32. Zohľadniac uvedené závery ústavný súd konštatuje, že povinnosť byť zastúpený advokátom v konaní pred správnym súdom (za podmienok upravených v Občianskom súdnom poriadku) sa nevzťahuje na vedľajšieho účastníka, a teda nie je porušením práva garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ správny súd s vedľajším účastníkom konal bez toho, aby bol tento vedľajší účastník zastúpený advokátom, resp. bez

poučenia o povinnom právnom zastúpení advokátom. Uvedené konštatácie ústavný súd odôvodňuje takto.

33. V prípade žalobcu je právnym následkom jeho nezastupovania advokátom zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 OSP. Ak by sa malo ustáliť, že povinnosť byť zastúpený advokátom sa má vzťahovať aj na vedľajšieho účastníka, potom by sa musel na porušenie tejto povinnosti vedľajšieho účastníka vzťahovať rovnako právny následok tohto porušenia v zmysle § 250d ods. 3 OSP.

34. V prípade vedľajšieho účastníka však nesplnenie potenciálnej povinnosti byť zastúpený advokátom by podľa ústavného súdu nemohlo viesť a neviedlo k zastaveniu konania pred správnym súdom, pretože v opačnom prípade by tento úkon (spočívajúci v opomenutí nechať sa zastupovať advokátom s právnym následkom zastavenia konania pred správnym súdom) (i) odporoval jednak úkonu žalobcu (§ 93 ods. 4 OSP) spočívajúcemu v podaní žaloby proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu, (ii) ďalej by odporoval taktiež podstate a účelu tohto typu konania (konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu) pred správnym súdom, kde správny súd má dať odpoveď na otázku zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu na základe kvalifikovanej žaloby aktívne legitimovaného subjektu, ale (iii) hlavne by odporoval účelu a ochrane poskytovanej čl. 46 ods. 2 ústavy. Z tohto uhľá pohľadu nie je možné povinnosť žalobcu byť zastúpený advokátom v konaní pred správnym súdom vzťahovať aj na vedľajšieho účastníka tohto konania pred správnym súdom.

35. O prípustnosti tretieho subjektu v pozícii vedľajšieho účastníka do konania správny súd rozhodne len na návrh, t. j. o *prípustnosti vedľajšieho účastníka súd rozhoduje len vtedy, ak niektorý z účastníkov namietne neprípustnosť jeho vstupu* do konania. Inak vedľajší účastník do konania vstúpi buď z vlastného podnetu, alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu.

36. V prípade, ak by potenciálny vedľajší účastník nezastúpený advokátom pri svojom prvom úkone smerujúcom k jeho vstupu do konania preukázal právny záujem na výsledku konania, s čím by sa stotožnil aj konajúci správny súd, a žiaden z účastníkov by

nenamietal neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania, bolo by v rozpore s § 93 ods. 3 OSP, ak by konajúci súd v prípade neodstránenia nedostatku zastúpenia advokátom na strane vedľajšieho účastníka (napr. na základe poučenia podľa § 5 OSP, resp. výzvy na odstránenie tohto nedostatku) tohto do konania v pozícii vedľajšieho účastníka rozhodnutím nepripustil. Naopak, ak by napriek tomuto nedostatku správny súd nerozhodoval o prípustnosti vedľajšieho účastníka a vedľajší účastník by vstúpil do konania, požiadavka povinného právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom v konaní pred správnym súdom sa zdá byť nevyhnutiteľná a bez právneho významu.

37. Tým, že súdna prax pripustila vedľajšieho účastníka v správnom súdnictve, pripustila účasť (vstup) vedľajšieho účastníka aj na strane odporcu – žalovaného orgánu verejnej správy (správneho orgánu). Napokon, táto situácia nastala i v prípade konania pred všeobecnými súdmi v sťažovateľovej veci, resp. v prípade sťažovateľom napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Predmetom konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je otázka zákonnosti rozhodnutia (príp. postupu) správneho orgánu, v ktorom správny orgán autoritatívne vysloví právny názor na zistený skutkový stav, čím zväčša konštitutívne alebo deklaratórne rozhodne o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb. V tomto smere vyžadovať povinné právne zastúpenie vedľajšieho účastníka na strane odporcu by bolo (bez ďalšieho) bez podstatného právneho významu, pretože právny zástupca (advokát) vedľajšieho účastníka (rovnako ako samotný vedľajší účastník) by na podporu právnych záverov napadnutého rozhodnutia správneho orgánu musel nutne vychádzať len z medzí daných napadnutým rozhodnutím správneho orgánu (zo skutkového stavu) a konajúci správny súd preskúmava „len“ právne závery napadnutého rozhodnutia správneho orgánu (resp. jeho odôvodnenie), ktoré nemôžu byť dodatočne pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu korigované, rozširované či dopĺňané inými právnymi závermi alebo odlišným odôvodnením predkladaným zo strany vedľajšieho účastníka (jeho advokáta).

38. Z uvedeného vplýva, že nič nebráni tomu, aby si vedľajší účastník slobodne zvolil právneho zástupcu (advokáta) pre konanie pred správnym súdom. Toto právo mu zostáva samozrejme zachované.

39. Na základe predložených záverov ústavný súd uzatvára, že pokiaľ sťažovateľovi bolo umožnené zúčastniť sa konania pred správny súdmi a predniesť svoje stanovisko a argumenty, pričom mu nebolo odopreté právo nechať sa zastupovať zvoleným advokátom, nie je porušením jeho práv garantovaných čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ najvyšší súd nepoučil sťažovateľa (ako vedľajšieho účastníka) o povinnom právnom zastúpení vedľajšieho účastníka advokátom v konaní pred správnym súdom, pretože táto povinnosť (vedľajšieho účastníka byť zastúpený v konaní pred správnym súdom advokátom) explicitne nevyplýva z platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku alebo iného normatívneho právneho aktu a implicitne ju nemožno z textu a účelu právnych noriem reglementujúcich povinné zastúpenie advokátom v správnom súdnictve vyvodiť. Ústavný súd tak nenachádza v tomto smere dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

**K namietanému porušeniu sťažovateľových práv najvyšším súdom tým, že sa
v napadnutom rozsudku nijako nezaoberal a nevysporiadal s argumentmi
a námietkami sťažovateľa**

40. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukázal na tie námietky, ktorými sa podľa jeho názoru krajský súd ani najvyšší súd v konaní nezaoberali. Tieto sa mali týkať nesprávnej výmery vlastníkov jednotlivých poľovných pozemkov, ktoré spadajú do určeného poľovného revíru, nedostatkov pri označovaní prenajímateľov v jednotlivých nájomných zmluvách, resp. nesprávneho určenia lehoty na výkon práva poľovníctva.

41. Najvyšší súd vo svojom vyjadrení k sťažovateľovej sťažnosti uviedol, že argumentmi sťažovateľa sa konajúci senát vysporiadal najmä v bodoch 79 až 84 napadnutého rozsudku.

42. Najvyšší súd v bodoch 79 až 84 napadnutého rozsudku uviedol: «Ďalej žalobca brojil proti nedostatočnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, t.j. že nezohľadňuje požiadavky vyslovené v ustanovení § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Predovšetkým žalobca argumentuje, že žalovaný neobjasnil podstatný zásah (t.j. zmenu) do výmery poľovných

pozemkov pri nekonkretizovaných vlastníkoch zastúpených subjektom LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, resp. subjektom Slovenský pozemkový fond.

Najvyšší súd vzhľadom z textu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zdôrazňuje, že žalovaný k námietke subjektu Urbárske a lesné spoločenstvo, pozemkové spoločenstvo K. týkajúcej sa nesprávnych výmer lesných pozemkov zistil, že výmera pozemku uvedeného subjektu je v napadnutom prvostupňovom rozhodnutí uvedená nesprávne a na základe predložených dokladov túto vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia opravil, a to na hodnotu 49,2989 ha pre k.ú. K. Pri nekonkretizovaných vlastníkoch v zastúpení LESY Slovenskej republiky, štátny podnik a pri Slovenskom pozemkovom fonde žalovaný uviedol nasledujúce...

Ďalej žalovaný uviedol, že pokiaľ zistil nepresné výmery a s tým súvisiace aj nesprávnu výšku nájomného u niektorých vlastníkov, pristúpil k oprave nesprávnych výmer a výšky nájomného u dotknutých vlastníkov.

V súvislosti s uvedeným však Najvyšší súd musí zdôrazniť v spojení so svojou doterajšou judikatúrou, že na žalobcu zákonodarca prostredníctvom ustanovenia § 250j ods. 1 v spojení s § 249 ods. 2 O.s.p. svoje žalobné dôvody sformulovať jasne, aby správny súd mohol v medziach dôvodov ozrejmujuúcich, v čom vidí žalobca nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu.

Správny súd nemôže preveriť spochybnenú zákonnosť rozhodnutia, resp. postup predchádzajúci jeho vydaniu iba na základe všeobecne sformulovanej deklarácie o nesprávnosti výmer poľovných pozemkov pri nekonkretizovaných vlastníkoch v zastúpení LESY Slovenskej republiky, štátny podnik a pri Slovenskom pozemkovom fonde. Žalobca však pri údajoch o výmerách a lesných pozemkov hore uvedených v tabuľke neuviedol ani konkrétne nesprávnosti zapísaných výmer čo do rozsahu ani čo do právneho titulu.

Tiež Najvyšší súd poukazuje na aktívnu legitimáciu žalobcu, ktorý môže zasiahnuť do súkromnej sféry jednotlivcov, t.j. do subjektívnych práv jednotlivcov, ktorí tieto nadobudli v dobrej viere, iba na právnom základe. Tomu zodpovedá ústavou vymedzený rozsah súdnej ochrany v čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky vo vzťahu k subjektívnym právam jednotlivcom (vid' čl. 1 ods. 2 v spojení s čl. 149 ústavy).

Potom je logicky očakávané, že žalobou tvrdený zásah žalovaného do výmery poľovných pozemkov pri nekonkretizovaných vlastníkoch zastúpených š.p. LESY Slovenskej

republiky, štátny podnik a pri Slovenskom pozemkovom fonde budú namietať, resp. argumentáciu obsiahnutú v žalobe podporovať práve uvedené subjekty. Toto sa však v prejednávanej veci nestalo a naopak obidve zúčastnené osoby nepodporovali argumenty žalobcu.

Podľa § 249 ods. 3 O.s.p. prokurátor pri podaní návrhu podľa § 35 ods. 1 písm. b) dbá o to, aby práva nadobudnuté v dobrej viere boli čo najmenej dotknuté.

Podľa čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Odhlíadnuc od uvedenej argumentácie, Najvyšší súd ďalej poukazuje na tú časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, kde žalovaný prostredníctvom svojej tabuľkovej časti výroku nahrádza pôvodné „Výmery jednotlivých vlastníkov v poľovnom revíri T.“ novou tabuľkou a toto rovnako vykonáva aj v tabuľke označenej ako „Pre jednotlivé subjekty nasledovne;“

Najvyšší súd uvedené odôvodnenie vyhodnotil v zmysle kritérií obsiahnutých v konštantnej judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (najmä rozsudok vo veci *Garda Ruiz v. Španielsko*) ako primerané okolnostiam, o ktorých sa rozhodovalo.

Preto ani túto námietku žalobcu nevyhodnotil ako relevantnú na zrušenie napadnutého rozhodnutia.»

43. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd (nielen) v citovaných bodoch dal odpoveď na ťažiskový argument vedľajšieho účastníka, ktorý sa *mal týkať nesprávnej výmery vlastníkov jednotlivých poľovných pozemkov.*

44. Najvyšší súd sa v bode 73 a nasl. vysporiadal aj s argumentom o neoznačení prenajímateľov v nájomných zmluvách, ako aj o nesprávnom určení lehôt na výkon práva poľovníctva. Najvyšší súd uviedol: «Najvyšší súd z pripojeného administratívneho spisu zistil, že predmetom posudzovaných rozhodnutí správnych orgánov je v zmysle rozhodnutia vydaného Obvodným lesným úradom pod č. j. 2008/00089 dňa 10.07.2008 schválenie v súlade s § 16 ods. 1 zák. č. 23/1962 Zb. zmluvy o nájme výkonu práva poľovníctva v Poľovnom revíri T., ktorý bol uznaný rozhodnutím Lesného úradu Topoľčany č. LÚ 5/1996-25 z 12.07.1996 (potvrdené Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky dňa 14.02.1997). Táto zmluva bola uzatvorená 25.02.2008 na obdobie 10 rokov, pôvodne

od 01.01.2008 do 31.12.2017 medzi vlastníkmi poľovných pozemkov ako prenajímateľmi (vymenovaní v tabuľkovej časti rozhodnutia) a Poľovníckym združením M.

Žalobca vytyka žalovanému (vid' bod č. 13) nepresnosť, nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť výroku prvostupňového rozhodnutia o schválení zmlúv o nájme výkonu práva poľovníctva, čo do presnej špecifikácie (počtu) zmlúv.

Na jednej strane musí Najvyšší súd uznať (a z tohto hľadiska sa krajský súd nedostatočne oboznámil s pripojeným administratívnym spisom), že žalobca má pravdu v tom, že v priloženom administratívnom spise sa nachádza veľký počet zmlúv, avšak tieto sú druhovo totožné, t.j. odlišujú sa iba identifikáciou osoby prenajímateľa a s ním spojenej výmery, ako aj identifikáciou (vid' príloha č. 1 zmluvy) prenajatých poľovných pozemkov a s tým súvisiacej aj výšky dohodnutého ročného nájomného. ...

V žiadnom prípade sa však Najvyšší súd nemôže stotožniť so záverom krajského súdu, že v administratívnom spise sa nachádza jedine zmluva č. 1656/30/08 uzavretá medzi LESY Slovenskej republiky, štátny podnik a Poľovníckym združením M.

Najvyšší súd pri oboznamovaní sa s obsahom pripojeného administratívneho spisu zistil, že v dvoch umelohmotných obaloch sa nachádza veľké množstvo uzatvorených zmlúv, ktorých počet by mal zodpovedať počtu prenajímateľov. Preto túto žalobnú námietku v súlade s odvolaním spoločného zástupcu nemohol označiť ako dôvodnú. ...

Najvyšší súd akceptuje, že v zmysle ustanovenia § 16 ods. 1 zák. č. 23/1962 Zb. zákonodarca na zmluvu o postúpení výkonu práva poľovníctva kladie požiadavku písomnej formy s časom trvania obmedzeného na 10 rokov. Na nadobudnutie platnosti zmluvy nepostačuje prejavenie súhlasu zmluvnými stranami, ale jej platnosť je podmienená schvaľovacím aktom správneho orgánu.

Je celkom logické, že správne orgánu sa zmluvy musia predložiť v ustálenej forme, t.j. podpísané zmluvnými stranami na znak akceptovania jej obsahu.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 23/1962 Zb. zmluva o postúpení výkonu práva poľovníctva musí sa uzavrieť písomne na čas 10 rokov. Pre platnosť tejto zmluvy, jej zmenu alebo predĺženie treba schválenie okresného národného výboru.

Mechanizmus vnesenia časového obmedzenia zmluvy na 10 rokov je rôzny. Alebo zmluvné strany toto časové obmedzenie stanovia konkrétnym dátumom začiatku a

ukončenia plynutia 10 ročnej lehoty, alebo začiatok plynutia 10 ročnej lehoty podmienia schválením zmluvy správnym orgánom.

V prejednávanej veci všetky zmluvné strany (t.j. prenajímatelia na strane jednej a Poľovnícke združenie M. ako nájomca na strane druhej) zvolili prv menovaný postup, t.j. desaťročná zákonná lehota bola vymedzená od 01.02.2008 do 31.01.2018. Je nepochybné, že hoci si týmto mechanizmom vnesenia časového obmedzenia zmluvy skrátili 10 ročnú lehotu postúpenia výkonu práva poľovníctva, napriek tejto skutočnosti nevybočili pri uzatváraní zmluvy z ústavného rámca čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Ako už bolo vyššie odvolacím súdom zdôraznené, zákonodarcom ustanovená 10 ročná lehota na výkon práva je maximálna, aj iba súkromnou záležitosťou zmluvných strán, či o postúpení práva poľovníctva sa ďalších 10 rokov dohodnú.»

45. Ústavný súd ďalej dopĺňa, že najvyšší súd sa v bodoch 60 až 100 napadnutého rozsudku podrobne zaoberal aj ďalšími ťažiskovými argumentmi žalobcu, vedľajších účastníkov i žalovaného správneho orgánu, a to o nepreskúmateľnosti rozhodnutia (bod 65 a nasl.), vadách výroku (bod 73 a nasl.) a primeranosti dohodnutých podmienok (bod 89 a nasl.).

46. Najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj právny názor, aplikoval a interpretoval príslušné všeobecne záväzné právne predpisy v súlade s ich znením, obsahom i duchom a jeho závery obsiahnuté v napadnutom rozsudku je potrebné považovať za výraz autonómneho rozhodovania najvyššieho súdu. Postup a napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je ústavne konformný, nie je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu aplikovanej právnej úpravy.

47. Ústavný súd tak nezistil v postupe a v skutkových a právnych záveroch napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. Z uvedeného dôvodu ústavný súd konštatuje, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu práv

sťažovateľa garantovaných čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd tak nenachádza ani v tomto smere dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

IV.

48. Podľa § 36 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

49. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhol, aby mu ústavný súd priznal úhradu trov konania vo výške 284,08 €.

50. Keďže sťažovateľove práva neboli napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu porušené (bod 1 výroku tohto nálezu), t. j. sťažovateľ nebol v konaní pred ústavným súdom úspešný, rozhodol ústavný súd o trovách konania vzniknutých sťažovateľovi tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2014